

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Dobre praktyki w zarządzaniu budżetem domowym

dr Sebastian Narojczyk

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

11.05.2026 r.

Organizatorzy

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

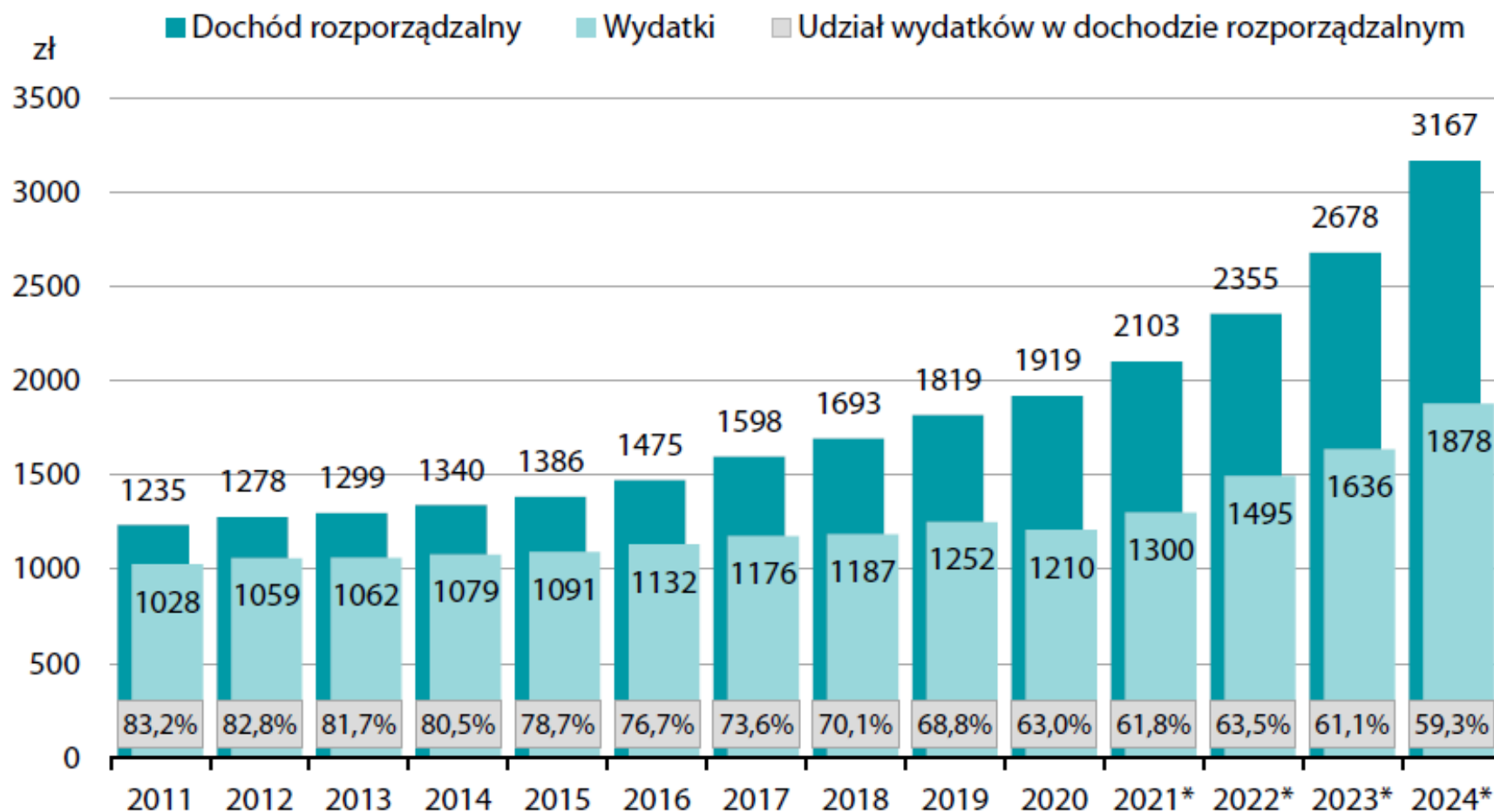
Pytanie na rozgrzewkę:

Czym dla Państwa jest sukces w finansach osobistych?

Plan spotkania:

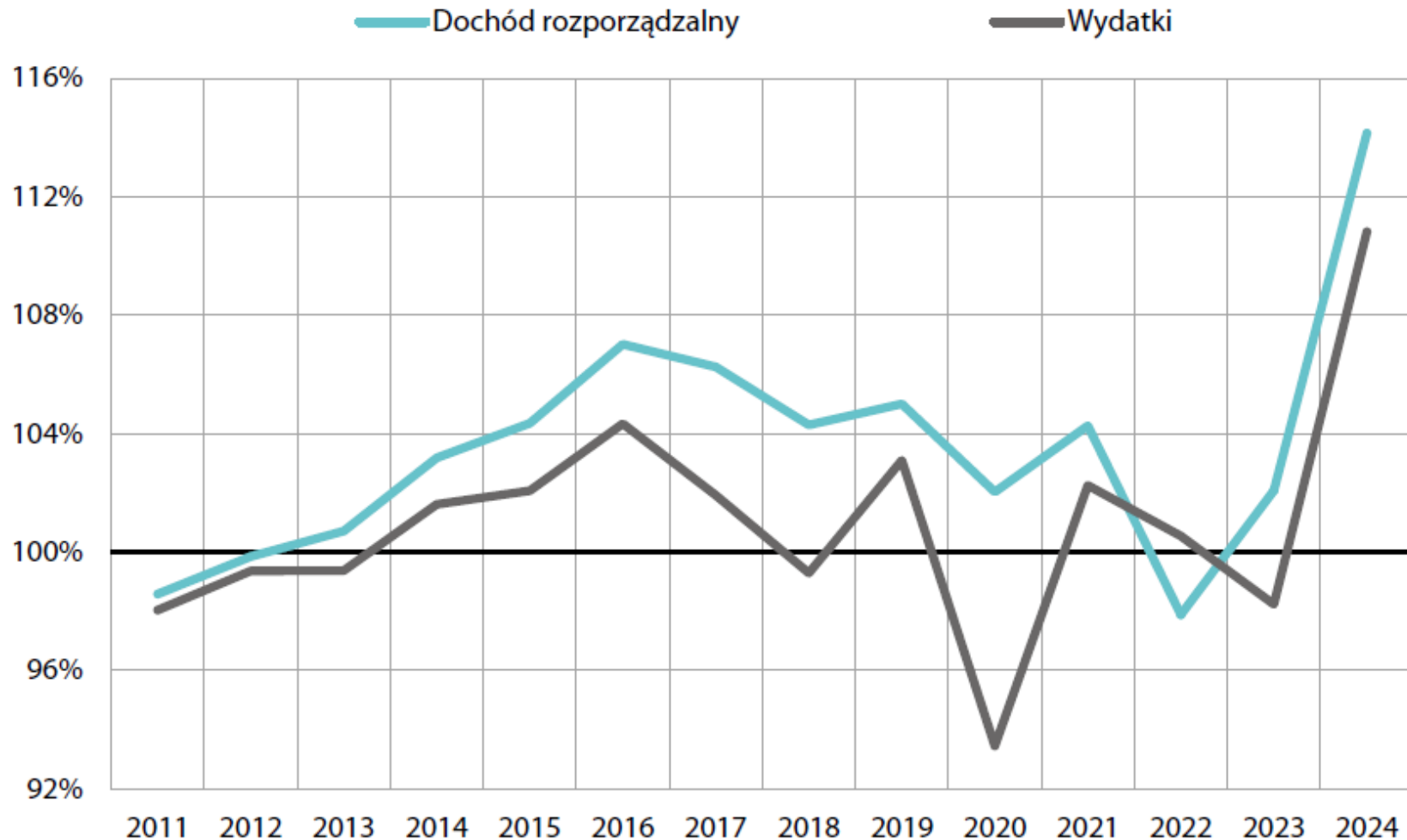
1. Budżet domowy – jak zakładać i prowadzić finanse.
2. Fundusz awaryjny – po co odkładać pieniądze „w razie czego”?
3. Lokaty, rachunki oszczędnościowe – jak pieniądze mogą na siebie pracować.
4. Metody oszczędzania a codzienne oszczędzanie.
5. Moneyback/cashback
6. Wakacje a budżet
7. Inflacja – dlaczego należy o niej pamiętać.
8. Negocjowanie – umiejętność na wartość złota.
9. Karty kredytowe, abonamenty, umowy – mini-poradnik.
10. Praca dorywcza – dlaczego warto dorabiać.
11. Inwestowanie w siebie – najlepszy rodzaj inwestycji.

Poziom przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków² na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w latach 2011–2024

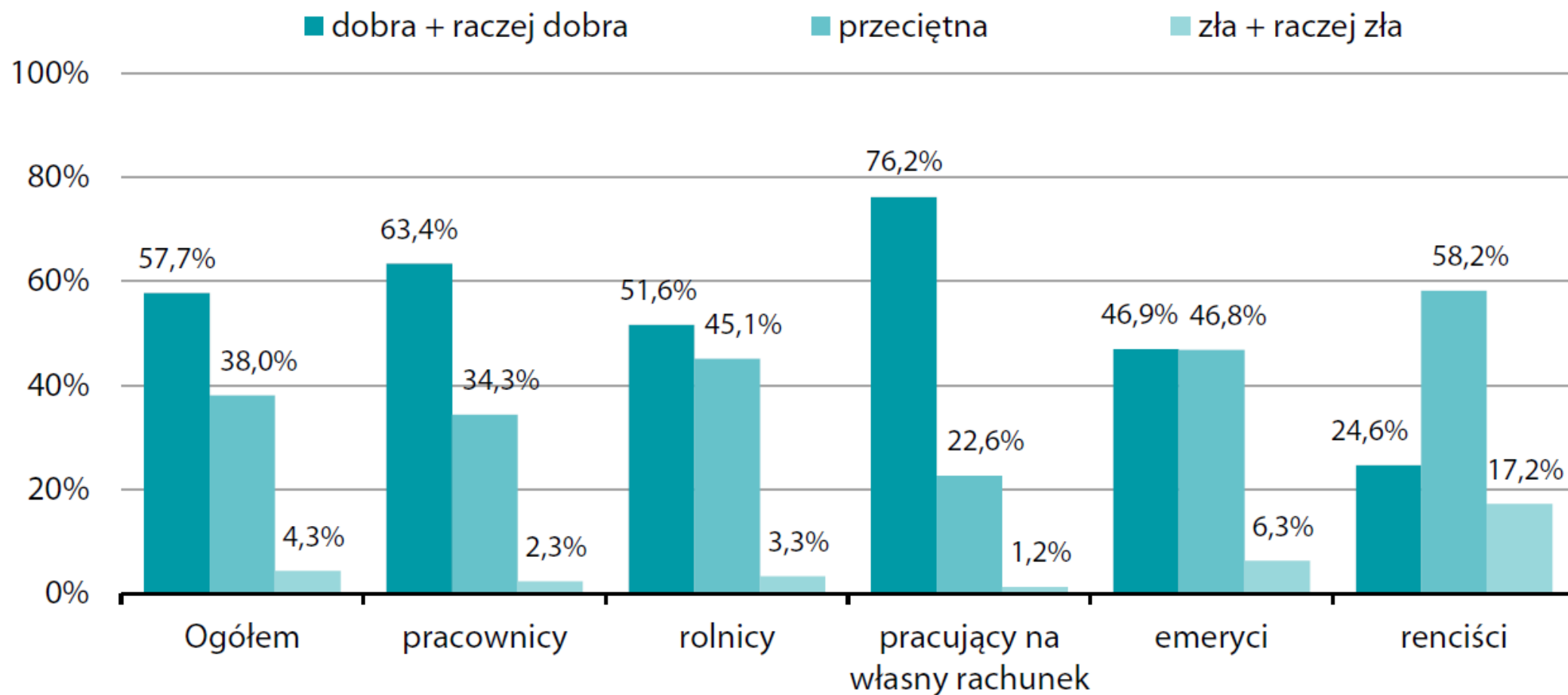
- Dane za lata 2021-2024 w całym opracowaniu zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, uwzględniając dodatkowo strukturę ludności według wieku i płci, w związku z czym nie są one bezpośrednio porównywalne z analogicznymi danymi za lata wcześniejsze. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za lata 2021-2022 różnią się od wcześniej publikowanych.
- Źródło: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzety-gospodarstw-domowych-w-2024-r-9,23.html>

Dynamika realnych dochodów i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych ogółem w latach 2011–2024

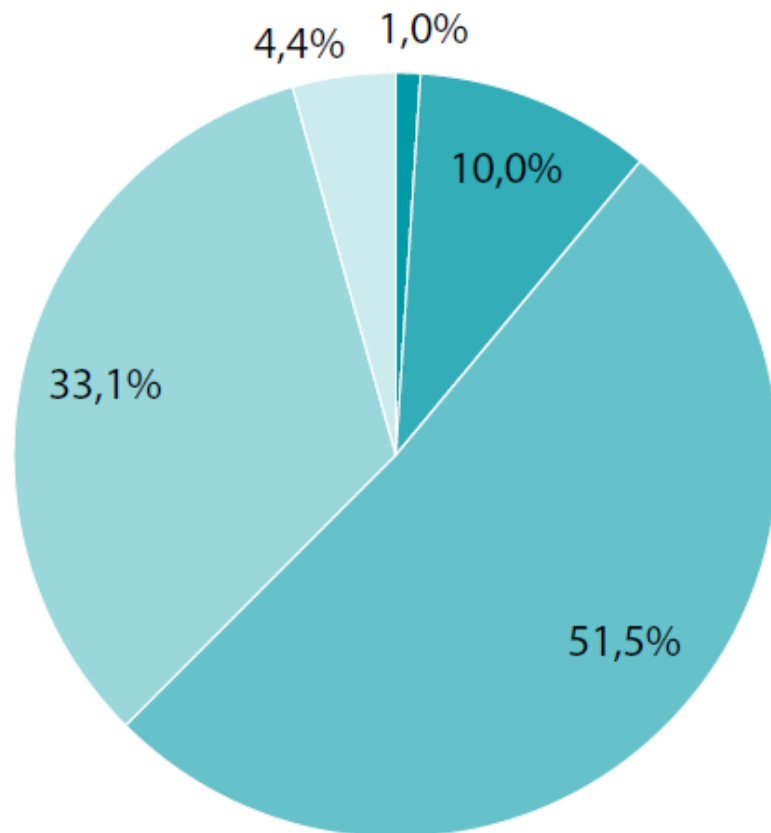
Źródło:
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzety-gospodarstw-domowych-w-2024-r-,9,23.html>

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według grup społeczno-ekonomicznych w 2024 r.

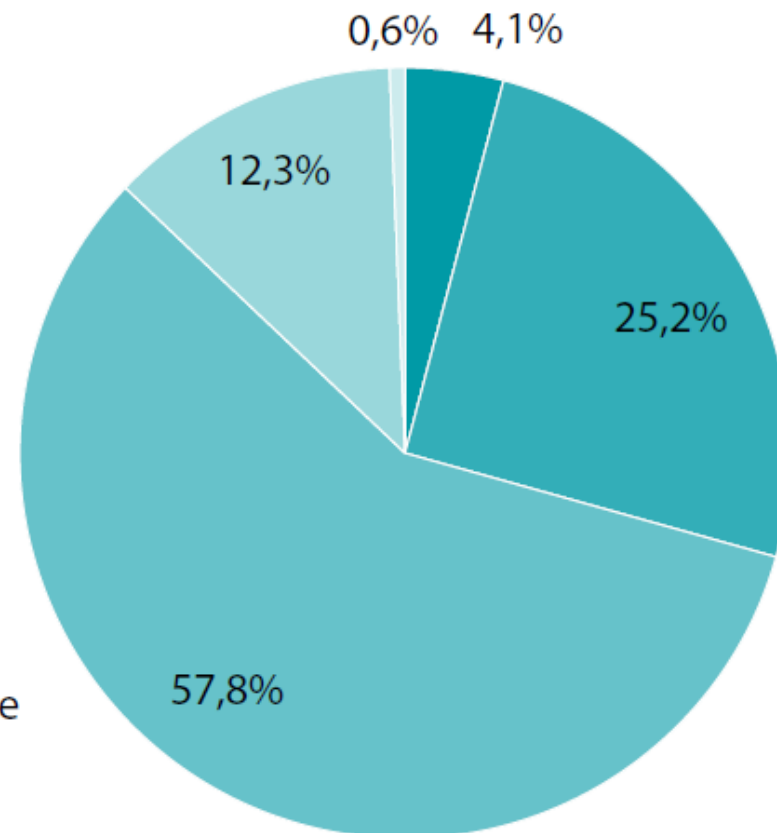
Subiektywna ocena sposobu gospodarowania pieniędzmi w gospodarstwach domowych w 2012 i 2024 r.

2012

- możemy pozwolić sobie na pewien luksus
- starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania
- starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy
- musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować pieniędzmi
- nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby

2024

Wydatki statystycznej polskiej rodziny:

- ***30% - jedzenie i napoje***
 - ***19% - użytkowanie mieszkanie i mediów***
 - ***10% - transport***
 - ***4% - odzież i obuwie***
 - ***37% - inne wydatki***
-
- ***Stąd też pogląd, że w przypadku chęci zaciągnięcia kredytu hipotecznego rata nie powinna przekroczyć 30% dochodów całej rodziny***

Pytanie

Kto z Państwa prowadzi budżet domowy?

Budżet domowy - to pewnego rodzaju plan czy wykaz

Podczas tworzenia budżetu należy skupić się przede wszystkim na 3 podstawowych kategoriach:

- **Przychody** – tutaj zapisujemy wszystkie wpływy pieniężne,
- **Wydatki regularne (stałe)** – tutaj zapisujemy wydatki, które cyklicznie ponosimy co miesiąc.
- **Wydatki nieregularne (zmienne)** – tutaj zapisujemy wydatki, które w każdym miesiącu są różne lub ponosimy sporadyczne (np. raz na kwartał).

Co potrzebne jest do stworzenia własnego budżetu domowego?

Tak naprawdę wystarczą chęci i sumienność.

Jeżeli chodzi o narzędzia to dziś możemy korzystać z różnego rodzaju programów i aplikacji, jak np.:

- **Moje Finanse – wydatki i budżet**
- **Pan Paragon**
- **Finanse – wydatki i budżet**
- **Szybki Budżet – Wydatki**
- **4grosze – budżet domowy**

Albo po prostu zwykły EXCEL

- **Niektóre banki w swoich aplikacjach mobilnych posiadają własne, uproszczone wersje budżetów domowych.**

Fundusz awaryjny

- Po co odkładać pieniądze „w razie czego”?
- Na co one zostaną przeznaczone?
- Gdzie przetrzymywać te pieniądze?

Fundusz Awaryjny

- FA to rodzaj zabezpieczenia.
- Służy budowaniu zasobów finansowych na wypadek nagłych wydatków, których nie da się zaplanować i przewidzieć.
- Ich celem jest całkowite lub częściowe pokrycie kosztów lub wydatków związanych z utratą pracy, problemami zdrowotne, kolizją drogową, itp.
- Środki gromadzone w ramach Funduszu Awaryjnego najlepiej trzymać na oddzielnym koncie lub koncie oszczędnościowym
- **Ważne!!! Pieniądze te powinny być oddzielone od reszty i nie należy ich traktować jako „zaskórniaki” lub środki do inwestowania. Jest to koło ratunkowe.**

Lokaty, rachunki oszczędnościowe:

- Co to są lokaty i rachunki oszczędnościowe?
- Jakie są różnice pomiędzy nimi?
- Dlaczego istotne jest oprocentowanie lokaty/rachunku?
- Co to jest tzw. podatek Belki?

- **Lokata** - to inaczej depozyt. Bank wypłaca nam wynagrodzenie (odsetki) za to, żeby na z góry ustalonych zasadach udostępnić mu nasze pieniądze. Jakie to są zasady?
- Na przykład:
 - termin trwania lokaty (np. miesiąc, trzy miesiące, rok),
 - oprocentowanie lokaty (określające poziom naszego „wynagrodzenia” np. 2%, 3,5%),
 - rodzaj oprocentowania (stałe lub zmienne),
 - konsekwencje zerwania lokaty przed zakończeniem jej okresu trwania.

Konto oszczędnościowe to połączenie lokaty i konta bankowego.

- KO jest również oprocentowane Zapewnia większą swobodę i elastyczność aniżeli lokata.
- Jest to dobre miejsce, gdzie możemy przelewać nasze pieniądze, które nie mają być „na widoku”.
- W odróżnieniu od sztywnych zasad związanych z otwieraniem lokat bankowych, tu w dowolnym momencie przelewamy pieniądze z konta i na własne konto.
- **ALE!!! Przelewy na konto oszczędnościowe są zawsze**
- **darmowe, jednak przelewy z konta oszczędnościowego**
- **już niekoniecznie. Zazwyczaj klient może wykonać jeden**
- **darmowy przelew z KO w miesiącu. Za każdy kolejny trzeba**
- **zapłacić 10 zł lub więcej.**

Metody oszczędzania pieniędzy a codzienne oszczędzanie

- Odkładanie stałej, z góry ustalonej kwoty od razu po otrzymaniu wynagrodzenia.
- Zaokrąglanie wydawanych kwot do pełnych dziesiątek.
- Korzystanie z programu moneyback.
- Analiza ekonomiczna droższych zakupów.
- Do it yourself (DIY) – czyli misja „zrób to sam”.
- Poszukiwanie okazji na dedykowanych portalach

Codziennosc a moneyback

- Moneyback to zwrot czesci wydatkow poniesionych podczas transakcji bezgotowkowych przy uzyciu karty platniczej.
- Jak mozemy uzyskac moneyback?
 - Promocje bankowe
 - Dedykowane aplikacje (typu Goodie, Letyshops, Zen, Revolut)

Wakacje a budżet

- Zaplanuj budżet na wakacje wcześniej (wraz z planem gromadzenia środków)
- Wakacje z biurem czy samodzielna organizacja?
- Zaplanuj wycieczki i sprawdź ich koszty
- Kupuj bilety z wyprzedzeniem
- Płatności za granicą – gotówka czy karta?

Revolut – czy warto?

Revolut to karta wielowalutowa zarządzana przez aplikację mobilną.

Dzięki karcie możemy płacić w Internecie oraz w lokalach i sklepach stacjonarnych

Zalety (pakiet Standard):

- 0 zł za prowadzenie konta oraz użytkowanie karty,
- 0 zł za natychmiastowe przelewy,
- darmowe wypłaty z bankomatów do równowartości 800 zł miesięcznie lub 5 wypłat miesięcznie,
- możliwość zakupu kryptowalut oraz akcji giełdowych,
- wymiana waluty (o równowartości 1000 euro) za darmo w dni powszednie,
- moneyback za płatności w sklepach internetowych

Wada (pakiet Standard):

- 25,99 za wysyłkę karty.

Negocjowanie:

- Dlaczego jest to istotna umiejętność biznesowa?
- Do czego może nam się przydać?
- Gdzie i kiedy ćwiczyć?

Karty kredytowe, abonamenty, umowy

OWP – Ogólne Warunki Podpisywania 😊

Porady

1. Zawsze czytaj dokładnie całą umowę.
2. Zawsze zapoznaj się z ofertą konkurencji
3. Pilnuj okresu trwania umowy.
4. Kiedy zbliża się termin wygaśnięcia abonamentu, zacznij zapoznawać się z aktualną ofertą dostawcy i jego konkurentów.
5. Nie daj się zwieść pozorom, jak np. produkty i usługi za darmo lub „za 1 zł”.
6. Ćwicz negocjowanie z konsultantami/przedstawicielami firm.
7. Nie opieraj się tylko na słowach pracownika.
8. W przypadku zawarcia umowy na odległość (przez telefon, Internet) klientowi przysługuje p od niej w ciągu 14 dni. W przypadku umowy zawartej w salonie lub siedzibie firmy to prawo dlatego tak ważne jest, co podpisujemy.
9. Kupując usługę mobilną warto dopytać o możliwość przetestowania jej przez okres próbny.
10. Przedterminowe zerwanie umowy zazwyczaj wiąże się z kosztami i opłatami.

Praca dodatkowa:

Jakie formy może przyjąć dodatkowa praca?

Taka praca jest często bardzo elastyczna, tzn. można ją wykonywać w dogodnych dla siebie godzinach.

Z pracy dorywczej można zrezygnować również w dowolnym dla siebie momencie.

W domu

- Tłumaczenia
- Korepetycje
- Obsługa social media
- Wirtualny asystent
- Moderator forum

Hobby

Fotografia
Obróbka graficzna
Prowadzenie kanału na Youtube
Prowadzenie bloga
Projektowanie stron internetowych
Rękodzieła

Inwestowanie w siebie:

Dlaczego jest to najlepszy rodzaj inwestycji?

W jaki sposób możemy inwestować w siebie?

Istnieją przynajmniej dwa powody, dlaczego tak jest:

1. Podnoszenie kwalifikacji zwiększa szanse awansu zawodowego.
2. Rozwijanie ciekawego i kreatywnego hobby może stanowić źródło dochodu.

Sposoby inwestowania w siebie:

Studia

Kursy/Szkolenia

Certyfikaty

Urządzenia

1. **Znajdź swoją niszę – zastanów się, co właściwie Cię interesuje, co możesz określić jako pasję, co robisz dla przyjemności w wolnym czasie i jak możesz to przełożyć na pracę zarobkową?**
2. **Zbuduj swoją markę – stań się specjalistą w tej dziedzinie. Czytaj publikacje naukowe, książki, czasopisma czy artykuły w Internecie, zacznij publikować swoje przemyślenia i doświadczenia dotyczące danej dziedziny wiedzy.**
3. **Udzielaj się na forach i grupach – masz już wiedzę i doświadczenie? Dziel się nimi z innymi. Jeśli masz coś cennego do powiedzenia – zrób to i daj się poznać szerokiej publiczności jako specjalista, np. w obrębie swojego bloga.**
4. **Oferuj swoje usługi – jeśli już zbudujesz swoją markę osobistą, możesz zacząć proponować swoje usługi za określoną cenę.**
5. **Organizuj warsztaty lub kursy – w ten sposób możesz promować swoją pracę lub usługi i zdobywać nowych klientów. Same w sobie warsztaty i kursy mogą być źródłem zarabiania.**

Często zadawane pytania?

- 1. Wspólne czy osobne konta?**
- 2. Czy prowadzenie budżetu zajmuje dużo czasu?**
- 3. Różnice w zarobkach a odkładanie pieniędzy.**
- 4. Czy można zarobić na promocjach np. bankowych?**
- 5. Inne (jakie?)**

Gdzie szukać inspiracji?

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Promocje bankowe

- Jak dorobić
- Bankobranie
- Livesmarter
- Jak oszczędzić

Ludzie

- Marcin Iwuć
- Michał Szafrński
- Maciej Samcik